

КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД

СТАНОВИЩЕ

НА

КОМИСИЯТА ЗА ЗАЩИТА НА ЛИЧНИТЕ ДАННИ

рег. № ПНМД-01-56/2020 год.

гр. София 13.07.2020

Вх. № 261 Кл.
Дата 13.07.2020

ОТНОСНО: *изразяване на становище на Комисията за защита на личните данни по конституционно дело № 4 / 2020 г. относно обявяване на противоконституционност на някои текстове от Закона за електронните съобщения и на свързания с тях § 51 от Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г.*

Комисията за защита на личните данни (КЗЛД) в състав: председател – Венцислав Караджов и членове Цанко Цолов, Мария Матева и Веселин Целков, на редовно заседание, проведено на 08.07.2020 г., разгледа постъпило на 12.06.2020 г. писмо от професор Борис Велчев, председател на Конституционния съд на Република България (КС), с вх. № ПНМД-01-56/12.06.2020 г., с което уведомява КЗЛД за образуването на конституционно дело № 4 / 2020 г. по описа на съда по искане на шестдесет и трима народни представители за обявяване на противоконституционност на следните разпоредби от Закона за електронните съобщения (ЗЕС):

- Чл. 251, ал. 2, изречение трето:

Чл. 251б. (Нов - ДВ, бр. 24 от 2015 г., в сила от 31.03.2015 г.) (1) Предприятията, предоставящи обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги, съхраняват за срок от 6 месеца данни, създадени или обработени в процеса на тяхната дейност, които са необходими за:

1. проследяване и идентифициране на източника на връзката;
2. идентифициране на направлението на връзката;
3. идентифициране на датата, часа и продължителността на връзката;
4. идентифициране на типа на връзката;
5. идентифициране на крайното електронно съобщително устройство на потребителя или на това, което се представя за негово крайно устройство;
6. установяване на идентификатор на ползваните клетки.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 97 от 2016 г., в сила от 06.12.2016 г., доп. - ДВ, бр. 7 от 2018 г., доп. - ДВ, бр. 28 от 2020 г., в сила от 24.03.2020 г. (*)) Данните по ал. 1 се съхраняват за нуждите на националната сигурност и за предотвратяване, разкриване и разследване на тежки престъпления, в това число за целите на предотвратяване на тежки престъпления в рамките на оперативно-издирвателната дейност по реда на глава девета от Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество. Данните по ал. 1, т. 6 се съхраняват и за осъществяване на операции по издирване и спасяване на лица в случаите по чл. 38, ал. 3 от Закона за защита при бедствия. Данните по ал. 1, т. 6 се съхраняват и за нуждите на принудителното изпълнение на задължителната изолация и болничното лечение на лица по чл. 61 от Закона за здравето, които са отказали или не изпълняват задължителна изолация и лечение.

- Чл. 251в, ал. 2, изречение второ:

Чл. 251в. (Нов - ДВ, бр. 24 от 2015 г., в сила от 31.03.2015 г.) (1) Право да искат извършване на справка за данните по чл. 251б, ал. 1, когато данните са необходими за изпълнение на техните правомощия, имат:

1. специализираните дирекции, териториалните дирекции и самостоятелните териториални отдели на Държавна агенция "Национална сигурност";
2. Главна дирекция "Национална полиция", Главна дирекция "Борба с организираната престъпност" и териториалните ѝ звена, Главна дирекция "Гранична полиция" и териториалните ѝ звена, дирекция "Вътрешна сигурност", Столичната дирекция на вътрешните работи и областните дирекции на Министерството на вътрешните работи;
3. службите "Военна информация" и "Военна полиция" към министъра на отбраната;
4. (изм. - ДВ, бр. 79 от 2015 г., в сила от 01.11.2015 г.) Държавна агенция "Разузнаване";
5. (нова - ДВ, бр. 7 от 2018 г.) дирекцията по чл. 16, ал. 2 от Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество.

(2) (Нова - ДВ, бр. 97 от 2016 г., в сила от 06.12.2016 г., доп. - ДВ, бр. 28 от 2020 г., в сила от 24.03.2020 г. (*)) В случаите по чл. 38, ал. 3 от Закона за защита при бедствия право да искат извършване на справка за данните по чл. 251б, ал. 1, т. 6, когато те са необходими за изпълнение на техните правомощия, имат Главна дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението" на Министерството на вътрешните работи и териториалните ѝ структури. В случаите по чл. 251б, ал. 2, изречение трето право да искат извършване на справка за данните по чл. 251б, ал. 1, т. 6, когато те са необходими за изпълнение на техните

правомощия, имат Главна дирекция "Национална полиция", Столичната дирекция на вътрешните работи и областните дирекции на Министерството на вътрешните работи.

- Чл. 251г, ал. 4 относно думите „и в случаите по чл. 251б, ал. 2, изречение трето“:

(4) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 103 от 2016 г., предишна ал. 3, доп. - ДВ, бр. 51 от 2020 г.) Достъпът до данни по чл. 251б, ал. 1, които се отнасят до председател на районен съд, негов възходящ, низходящ, брат или сестра, съпруг или лице, с което се намира във фактическо съпругеско съжителство, се осъществява след разрешение от председателя на съответния окръжен съд, а в случаите по ал. 2 - от председателя на Апелативния специализиран наказателен съд.

(5) (Нова - ДВ, бр. 97 от 2016 г., в сила от 06.12.2016 г., предишна ал. 3, изм. - ДВ, бр. 103 от 2016 г., доп. - ДВ, бр. 28 от 2020 г., в сила от 24.03.2020 г. (*), предишна ал. 4, изм. - ДВ, бр. 51 от 2020 г.) Алинея 4 не се прилага в случаите по чл. 38, ал. 3 от Закона за защита при бедствия и в случаите по чл. 251б, ал. 2, изречение трето.

- Чл. 251г¹, ал. 1, изречение второ, ал. 3 и ал. 4 относно „и в случаите по чл. 251б, ал. 2, изречение трето“:

Чл. 251г¹. (Нов - ДВ, бр. 103 от 2016 г.) (1) (Доп. - ДВ, бр. 28 от 2020 г., в сила от 24.03.2020 г. (*)) В случаите на непосредствена опасност от извършване на престъпление по чл. 108а, ал. 1 - 4, ал. 6 и 7, чл. 109, ал. 3, чл. 110, ал. 1, предложение шесто, чл. 110, ал. 2, чл. 308, ал. 3, т. 1 и чл. 320, ал. 2 от Наказателния кодекс предприятията, предоставящи обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги, предоставят незабавен достъп до данните по чл. 251б, ал. 1 въз основа на искане на съответния ръководител на структурите по чл. 251в, ал. 1. **В случаите по чл. 251б, ал. 2, изречение трето предприятията, предоставящи обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги, предоставят незабавен достъп до данните по чл. 251б, ал. 1, т. 6 въз основа на искане на съответния ръководител на структурите по чл. 251в, ал. 2, изречение второ.**

(2) Искането по ал. 1 задължително съдържа:

1. правното основание за предоставяне на достъпа;
2. данните, които следва да се отразят в справката;
3. периода, който да обхваща справката;
4. определеното длъжностно лице, на което да се предоставят данните.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 28 от 2020 г., в сила от 24.03.2020 г. (*), изм. - ДВ, бр. 51 от 2020 г.) Ръководителите на структурите по чл. 251в, ал. 1 и чл. **251в, ал. 2, изречение второ** уведомяват незабавно органа по чл. 251г, ал. 1, 2 или 4 за осъществения достъп, прилагат искането и излагат мотиви.

(4) (Доп. - ДВ, бр. 28 от 2020 г., в сила от 24.03.2020 г. (*), изм. - ДВ, бр. 51 от 2020 г.) Данните по чл. 251б, ал. 1, предоставени по реда на ал. 1, се унищожават незабавно от структурите по чл. 251в, ал. 1 и чл. **251в, ал. 2, изречение второ**, ако в срок от 24 часа бъде постановен отказ от органа по чл. 251г, ал. 1, 2 или 4, за което се уведомява незабавно предприятието, предоставящо обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги.

Със същото искане се цели обявяване на противоконституционността на § 51 от Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г. („§ 51. (В сила от 24.03.2020 г.) Параграф 41 се прилага до отпадане на необходимостта от принудително изпълнение на задължителната изолация и болнично лечение на лица по чл. 61 от Закона за здравето, които са отказали или не изпълняват заповедта за задължителна изолация и лечение.), който определя времевия диапазон на прилагане на § 41 от същия закон:

„§ 41. (В сила от 24.03.2020 г.) В Закона за електронните съобщения (обн., ДВ, бр. 41 от 2007 г.; изм., бр. 109 от 2007 г., бр. 36, 43 и 69 от 2008 г., бр. 17, 35, 37 и 42 от 2009 г.; Решение № 3 на Конституционния съд от 2009 г. - бр. 45 от 2009 г.; изм., бр. 82, 89 и 93 от 2009 г., бр. 12, 17, 27 и 97 от 2010 г., бр. 105 от 2011 г., бр. 38, 44 и 82 от 2012 г., бр. 15, 27, 28, 52, 66 и 70 от 2013 г., бр. 11, 53, 61 и 98 от 2014 г., бр. 14 от 2015 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 2015 г. - бр. 23 от 2015 г.; изм., бр. 24, 29, 61 и 79 от 2015 г., бр. 50, 95, 97 и 103 от 2016 г., бр. 58, 85 и 101 от 2017 г., бр. 7, 21, 28, 77 и 94 от 2018 г. и бр. 17, 47, 74, 94 и 100 от 2019 г.) се правят следните допълнения:

1. В чл. 251б, ал. 2 се създава изречение трето: "Данните по ал. 1, т. 6 се съхраняват и за нуждите на принудителното изпълнение на задължителната изолация и болничното лечение на лица по чл. 61 от Закона за здравето, които са отказали или не изпълняват задължителна изолация и лечение."

2. В чл. 251в, ал. 2 се създава изречение второ: "В случаите по чл. 251б, ал. 2, изречение трето право да искат извършване на справка за данните по чл. 251б, ал. 1, т. 6, когато те са необходими за изпълнение на техните правомощия, имат Главна дирекция "Национална

полия", Столичната дирекция на вътрешните работи и областните дирекции на Министерството на вътрешните работи."

3. В чл. 251г, ал. 4 накрая се добавя "и в случаите по чл. 251б, ал. 2, изречение трето".

4. В чл. 251г¹:

а) в ал. 1 се създава изречение второ: "В случаите по чл. 251б, ал. 2, изречение трето предприятията, предоставящи обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги, предоставят незабавен достъп до данните по чл. 251б, ал. 1, т. 6 въз основа на искане на съответния ръководител на структурите по чл. 251в, ал. 2, изречение второ.";

б) в ал. 3 след думите "по чл. 251в, ал. 1" се добавя "и чл. 251в, ал. 2, изречение второ";

в) в ал. 4 след думите "по чл. 251в, ал. 1" се добавя "и чл. 251в, ал. 2, изречение второ"."

С Определение от 09.06.2020 г. КС е допуснал до разглеждане по същество искането за установяване на противоконституционност на посочените текстове от ЗЕС и е конституирал като заинтересувани страни Народното събрание, Президента на Република България, Министерския съвет, министъра на правосъдието, министъра на вътрешните работи, министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията, министъра на здравеопазването, Върховния касационен съд, Върховния административен съд, главния прокурор, омбудсмана на Република България, Висшия адвокатски съвет, КЗЛД, Комисията за регулиране на съобщенията, Националното бюро за контрол на специалните разузнавателни средства, Съвета за електронни медии. С Определението е даден тридесетдневен срок, считано от получаването му, за предоставяне на становище по направеното искане.

Искането за обявяване на противоконституционност на посочените текстове от ЗЕС и Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г. е мотивирано от вносителите с аргументи за противоконституционност по отношение на процедурата по приемане на атакуваните текстове (аргументи по чл. 4, чл. 88, ал. 1 във вр. с чл. 73 от Конституцията на Република България), както и с твърдения за нарушение на:

- Чл. 32. (1) Личният живот на гражданите е неприкосновен. Всеки има право на защита срещу незаконна намеса в личния и семейния му живот и срещу посегателство върху неговата чест, достойнство и добро име.

(2) Никой не може да бъде следен, фотографиран, филмиран, записван или подлаган на други подобни действия без негово знание или въпреки неговото изрично несъгласие освен в предвидените от закона случаи.

- Чл. 34. (1) Свободата и тайната на кореспонденцията и на другите съобщения са неприкосновени.

(2) Изключения от това правило се допускат само с разрешение на съдебната власт, когато това се налага за разкриване или предотвратяване на тежки престъпления.

Твърди се, че ограниченията, които посочените разпоредби въвеждат по отношението на правото на личен живот на гражданите и на тайната на кореспонденцията и на другите съобщения, позволяващи незабавен достъп до данни от комуникационен трафик по чл. 251б, ал. 1, т. 6 от ЗЕС на изключително широк кръг лица, за период от половин година, при липса на ефективен съдебен контрол се явяват несъразмерни на преследваната цел.

Правен анализ:

Законът за електронните съобщения урежда обществените отношения, свързани с осъществяване на електронни съобщения, регулирането и контролът над тази дейност. Искането за обявяване на противоконституционност на текстове е фокусирано върху разпоредби на ЗЕС, попадащи в Глава петнадесета от него „Сигурност на електронните съобщителни мрежи и услуги, конфиденциалност на съобщенията и защита на данните на потребителите“, Раздел III „Защита на данните на крайните ползватели“. Съгласно чл. 262 от ЗЕС надзорът върху обработването на лични данни по реда на този раздел се осъществява от Комисията за защита на личните данни в съответствие с Регламент (ЕС) 2016/679 и Закона за защита на личните данни. Въпросните текстове транспонират Директива 2002/58/ЕЕ на Европейския Парламент и на Съвета от 12 юли 2002 година относно обработката на лични данни и защита на правото на неприкосновеност на личния живот в сектора на електронните комуникации (Директива за правото на неприкосновеност на личния живот и електронни комуникации) и в частност чл. 6 и чл. 9 от нея.

Законът за защита на личните данни е нормативният акт, който урежда дейността на КЗЛД, разписва дефиниции, правила и процедури, делегирани за регламентиране на национално ниво от европейския законодател по силата на Регламент (ЕС) 2016/679 и транспонира Директива (ЕС) 2016/680 на Европейския Парламент и на Съвета от 27 април 2016 година относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от компетентните органи за целите на предотвратяването, разследването, разкриването

или наказателното преследване на престъпления или изпълнението на наказания и относно свободното движение на такива данни, и за отмяна на Рамково решение 2008/977/ПВР на Съвета. Последните изменения и допълнения в ЗЗЛД обнародвани в ДВ. бр.17 от 26 февруари 2019 г. хармонизират и актуализират националната законодателна рамка съгласно новите изисквания на Общия регламент и Директива (ЕС) 2016/680.

При упражняване на своите правомощия КЗЛД се ръководи от принципа за единно и хармонизирано прилагане на европейското законодателство, гарант за което по смисъла на Лисабонския договор е Европейската комисия, а в практиката се определя с приетите насоки и становища на Европейския комитет по защита на данните. Същевременно, тълкуването на норми от европейски ранг попада в компетенциите на Съда на Европейския съюз.

С оглед на действащата правна рамка и доколкото в искането за обявяване на противоконституционност се релевира нарушаване на права на субектите на данни, следва да се установи доколко посочените разпоредби противоречат на принципите за законосъобразно обработване на лични данни.

Чл. 251б, ал. 1, т. 6 от ЗЕС определя съхраняването от предприятията, предоставящи електронни съобщителни мрежи и/или услуги, за срок от шест месеца, на данни за местонахождение („установяване на идентификатор на ползваните клетки“). Целите, условията и компетентните органи да искат разкриването на тези данни са разписани в следващите три члена от ЗЕС (чл. 251в, чл. 251г и чл. 251г¹). С допълненията, въведени с § 41 от Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г., в списъка на лицата, имащи правно основание да искат извършване на справки по данните за установяване на идентификатор, за нуждите на изпълнение на задължителната изолация и болничното лечение на лица по чл. 61 от Закона за здравето, които са отказали или не изпълняват задължителна изолация и лечение, са включени Главна дирекция "Национална полиция", Столичната дирекция на вътрешните работи и областните дирекции на Министерството на вътрешните работи. Същите се ползват от процедурата по чл. 251г (след провеждане на охранително производство пред районен съд) или по чл. 251г¹ (при условията на неотложност – разкриване на данните и последващо саниране на разкриването в хода на охранително производство пред районен съд или заличаване на данните при постановяване на отказ от страна на същия съд).

Тези текстове, по своята същност, представляват ограничаване посредством законодателна мярка на задълженията на администраторите на лични данни, както и на

правата на субектите на данни. Такава хипотеза е предвидена в чл. 6, § 4 от Общия регламент, който предвижда:

4. Когато обработването за други цели, различни от тези, за които първоначално са били събрани личните данни, не се извършва въз основа на съгласието на субекта на данните или на правото на Съюза или правото на държава членка, което представлява необходима и пропорционална мярка в едно демократично общество за гарантиране на целите по член 23, параграф 1, администраторът, за да се увери дали обработването за други цели е съвместимо с първоначалната цел, за която са били събрани личните данни, *inter alia*, взема под внимание:

- а) всяка връзка между целите, за които са били събрани личните данни, и целите на предвиденото по-нататъшно обработване;
- б) контекста, в който са били събрани личните данни, по-специално във връзка с отношенията между субекта на данните и администратора;
- в) естеството на личните данни, по-специално дали се обработват специални категории лични данни съгласно член 9 или се обработват лични данни, отнасящи се до присъди и нарушения, съгласно член 10;
- г) възможните последствия от предвиденото по-нататъшно обработване за субектите на данните;
- д) наличието на подходящи гаранции, които могат да включват криптиране или псевдонимизация.

Аналогична хипотеза е налице и в нормата на чл. 9 от Общия регламент при обработването на специални категории лични данни, като в § 2, б. „и“ е залегнала възможността за обработване на лични данни за защита на общественото здраве и за предпазване срещу трансгранични заплахи за здравето.

От своя страна, чл. 23 от Общия регламент, предвижда ограниченията в правата на субектите на данни, които се въвеждат чрез законодателен акт, да бъдат въведени само при определени хипотези, една от които е тази от § 1, б. „д“ : „други важни цели от широк обществен интерес за Съюза или за държава членка, и по-специално важен икономически или финансов интерес на Съюза или на държава членка, включително паричните, бюджетните и данъчните въпроси, **общественото здраве** и социалната сигурност .“

Следователно, общо приложимото европейско законодателство предвижда възможност за ограничаване правата на субектите на данни чрез законодателен акт с цел защита на общественото здраве и предпазване от трансгранични зарази. Изискванията към подобни законодателни решения, които позволяват обработване на лични данни събрани с една цел, но обработвани за други (чл. 6, § 4 от Общия регламент), са да включват:

(а) връзка между целите, за които са били събрани личните данни, и целите на предвиденото по-нататъшно обработване;

б) контекста, в който са били събрани личните данни, по-специално във връзка с отношенията между субекта на данните и администратора;

в) естеството на личните данни, по-специално дали се обработват специални категории лични данни съгласно член 9 или се обработват лични данни, отнасящи се до присъди и нарушения, съгласно член 10;

г) възможните последици от предвиденото по-нататъшно обработване за субектите на данните;

д) наличието на подходящи гаранции, които могат да включват криптиране или псевдонимизация.

В контекста на настоящето искане, обработването на данните на клиентите на предприятията, предоставящи обществени съобщителни мрежи и/или услуги, за цели различни от ползването на услугите, са разписани в самия текст на чл. 251б и следващи от ЗЕС: ще се обработват, без да е необходимо съгласието на субекта на данни, данни за местонахождение чрез установяване на идентификатор на ползваните клетки; ясно е, че тези данни са били събрани за целите на ползването на услугата в качеството на абонат на някое от посочените предприятия; имплицитно може да се приеме, че подобен род искания за разкриване на местонахождение биха навели на данни, свързани със здравословното състояние на субекта, но както е посочено по-горе подобна възможност за обработване е предвидена в чл. 9 от Общия регламент; последици от обработването са предвидени в Закона за здравето и разписаните там потенциални мерки по карантиниране; налице са подходящи гаранции, като предаване на данните, след отразяване в нарочен списък, на конкретно лице, без да е предвидена възможност за разпространяването или разкриването им.

От изложеното по-горе се налага изводът, че по отношение на правилата относно защитата на данните, предприетите законодателни мерки кореспондират на действащите принципи и гаранции за обработване на данни за местонахождение на субект на данни. За пълнота на изложението, следва да се подчертае, че в тази насока има практика на Съда на ЕС. Решението от 21 декември 2016 г. по делото *Tele2 Sverige AB* и *Secretary of State for the Home Department* срещу *Postoch telestyrelsen* и др., предвижда, че не се допуска национална правна уредба, която за целите на борбата с престъпността предвижда общо и неизбирателно

запазване на всички трафични данни и данните за местонахождение на всички абонати и регистрирани ползватели на всички електронни съобщителни средства.

По смисъла на същото решение, не се допуска национална правна уредба, която регламентира защитата и сигурността на трафичните данни и на данни за местонахождение, и по-специално достъпа на компетентни национални органи до запазените данни, като в рамките на борбата с престъпността не ограничава този достъп само до целите за борба с тежката престъпност, не го подчинява на предварителен контрол от юрисдикция или от независима административна структура и не изисква разглежданите данни да се запазват на територията на Съюза. В контекста на това решение, следва да се подчертае, че данните за местонахождение по смисъла на ЗЕС се обработват за ограничен период от време, а предоставянето им на изрично изброени компетентни публични органи е предмет на санкция от страна на независим съд.

По отношение на разпоредбите на §§ 41 и 51 от Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г. следва да се отбележи, че текстовете, изменящи ЗЕС, също са с ограничен времеви диапазон на прилагане – до отпадане на необходимостта от задължителни мерки на изолация и болнично лечение. Разпоредбата на чл. 15, § 1 от Директивата за правото на неприкосновеност на личния живот и електронни комуникации, транспонирана в ЗЕС, предвижда именно това:

„Държавите-членки могат да приемат законодателни мерки, за да ограничат обхвата на правата и задълженията, предвидени в член 5, член 6, член 8, параграф 1, 2, 3, и 4 и член 9 от настоящата директива, когато такова ограничаване представлява необходима, подходяща и пропорционална мярка в рамките на демократично общество, за да гарантира национална сигурност (т.е. държавна сигурност), отбрана, обществена безопасност и превенцията, разследването, разкриването и преследването на криминални нарушения или неразрешено използване на електронна комуникационна система, както е посочено в член 13, параграф 1 от Директива 95/46/ЕО. В тази връзка, държавите-членки могат, *inter alia*, да одобрят законодателни мерки, предвиждащи съхранението на данни за ограничен период, оправдани на основанията, изложени в настоящия параграф. Всички мерки, упоменати в настоящия параграф, трябва да бъдат в съответствие с общите принципи на законодателството на Общността, включително онези, упоменати в член 6, параграф 1 и 2 от Договора за Европейския съюз.“

В контекста на целта на обработване на тези данни (защита на общественото здраве), ограниченото време на прилагане на текстовете и наличието на гаранции за прилагане на

санкция от съд при обработване на данните, не може да се обоснове заключение за нарушение на чл. 32 или чл. 34 от Конституцията. Чл. 32, ал. 2 предвижда възможност за ограничаване на предвидените в ал. 1 права чрез закон – какъвто именно е настоящия случай – установяване на местонахождението на лице, без неговото съгласие, но по силата на законодателен акт.

По отношение на чл. 34 от Конституцията, следва да се определи от една страна легалната дефиниция за съобщение¹, от която е видно, че не е спорен въпросът доколко в случая се касае за „съобщения“ в контекста на разбиране за кореспонденция, а доколко има намеса в тяхната неприкосновеност, тъй като не е налице проследяване на потока на информация или на неговото съдържание. Чл. 251б, ал. 1, т. 6 е приложим по отношение локализиране на лицето/субекта на данни, но не и по повод и във връзка с установяване на направление на връзка, източник на връзка, дата, час, продължителност и т.н. Логиката на общоевропейския подход е, че по отношение на преценката за пропорционалност между навлизането в личното пространство и обемът и периодът на обработваните данни, подходът с чисто определяне на местоположение, без получаване и анализиране на допълнителен обем данни, не противоречи на принципите на защита на личните данни и като цяло на правата на лицата в едно демократично общество.

Важно е да се подчертае, че прилагането на хармонизиран подход при използване на данни за местоположение е наложено и посредством Насоки 04/2020 относно използването на данни за местоположение и проследяващи устройства в контекста на пандемията КОВИД-19 на Европейския комитет по защита на данните². Препоръката в тях е да бъдат използвани минимум данни, възможност за анонимизиране на данните (недопускане на перманентно проследяване, възможност за включване на информацията за местонахождение в големи „групи“ с цел по-трудно възстановяване на конкретни данни за лице и т.н.) и неразпорстранение на информация за здравословното състояние на субекта на данни. Доколкото разпоредбите, за които се иска прогласяване на противоконституционност, се отнасят до определяне само на местонахождение, но не и до проследяване на контакти и сравняване на информация от други субекти на данни, то може разумно да се приеме, че същите разпоредби не противоречат на европейската практика по защита на данните.

¹ ЗЕС § 1. т. 68. "Съобщение" е всяка информация, обменена или пренесена между краен брой лица посредством обществена електронна съобщителна услуга. Това не включва информацията, пренасяна като част от услуга по радиоразпръскване за обществото по електронна съобщителна мрежа, освен когато информацията е свързана с абонат или потребител, получаващ информацията, който може да бъде идентифициран.

²https://edpb.europa.eu/sites/edpb/files/files/file1/edpb_guidelines_20200420_contact_tracing_covid_with_annex_en.pdf

Тъй като, в останалата си част искането се фокусира върху парламентарната процедура по приемане на оспорените текстове, този анализ попада извън компетенциите на Комисията за защита на личните данни.

Във връзка с горепосоченото и на основание чл. 58, пар. 3, буква б) от Регламент (ЕС) 2016/679, Комисията за защита на личните данни изразява следното

СТАНОВИЩЕ:

1. По отношение на искането за обявяване на противоконституционност на чл. 251, ал. 2, изречение трето, чл. 251в, ал. 2, изречение второ, чл. 251г, ал. 4 (вече ал. 5) относно думите „и в случаите по чл. 251б, ал. 2, изречение трето“ и чл. 251г¹, ал. 1, изречение второ, ал. 3 и ал. 4 относно „и в случаите по чл. 251б, ал. 2, изречение трето“ от Закона за електронните съобщения и на § 51 от Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г., с чл. 32 и 34 от Конституцията на Република България не бяха намерени основания, свързани със защитата на личните данни на физическите лица, които да обосноват твърдяното противоречие с основния закон.
2. В останалата си част искането се фокусира върху парламентарната процедура по приемане на оспорените текстове и анализът относно тяхната противоконституционност попада извън компетенциите на Комисията за защита на личните данни.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ВЕНЦИСЛАВ КАРАДЖОВ

ЧЛЕНОВЕ:

ЦАНКО ЦОЛОВ

МАРИЯ МАТЕВА

ВЕСЕЛИН ЦЕЛКОВ